

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

KISEBBSÉGI MANIFESZTÁCIÓ is történt a temesvári városi tanács alakuló ülésén. És az, ahogyan történt és akiknek részéről történt kettős értéket ad ezeknek a nyilatkozatoknak. Mert nem hangoztattak sérelmeket, nem soroltak fel panaszokat, nem a magyar, német, szerb kisebbségi jogok követeléséről volt szó, hanem az összes kisebbségekről. És nem rekriminálás volt, hanem az ünnepélyes alkalomhoz méltó deklaráció, programnyújtás. Egy-két röpké szó, egy-két rövid mondat, melyek sulya azonban így annál nagyobb volt. Mert ki merné tagadásba venni, hogy a kisebbségi felszólalásban hangoztatott elvek: az egyenlenség, a széthúzás, a visszavonás kerülése, egymás megbecsülése, szeretete, közös erővel és akarattal a közös érdekek szolgálatában való együttműködés nem programja a többieknek is, akik nem kisebbségi sorsban élnek? És ki merné kétségbevonni, hogy a nemzetközi alapon álló szociáldemokrácia képviselője, amikor a kisebbségi jogok elismertetéséről szólt, nem irreudenta célokat szolgált, hanem a nemzetközi jelleggel bíró emberi jogokat hangoztatta? És abban, hogy ezek a felszólalások így hangoztak el, van nagy erkölcsi értékük és hogy a kisebbségi jogok ezuttal is kifejezettek az állami és városi érdekek alapjára helyezettek, van a garanciája annak, hogy nem a pusztában elhangzott szavak maradnak, hanem a gyakorlatban is élvezni fogjuk azok üdvös hatását. Így legyen!

MINTHA MEGVALTOZOTT VOLNA a politikai légkör, amely eddig a bizalmatlanság és megnevezés sötét felhőit tornyosította a nemzetközileg szervezett munkásság és a nemzeti alapon álló és nemzeti alapon szervezett kisebbségek közé. A kisebbségek egy részének együttműködését a szervezett munkássággal láthattuk már a temesvári községi választásokon és ebben az irányban most újabb lépés történt Erdélyben. A nagyváradi szervezett munkásság egy-ségfrontja felhívást bocsátott ki a Magyar Párthoz. Hangsúlyozza, hogy nincsenek felforgató célkitűzései, hanem szövetkezni akar az ország összes dolgozó elemeivel. A munkásság legfontosabb programjainak a kisebbségek kulturális jogainak megvédését mondja. A munkásság nem áll ellen-ségesen a magyar kulturális érdekekkel szemben. Gyönyörű ez a megértés és bizonyos, hogy a valóságban az együttműködésnek nem lenne semmi komoly akadálya. Vannak olyan kérdések, melyek megoldása felől nem oszlanak

meg a vélemények. Ezekben az együttműködés lehetősége adva van. És szinte egy hangzik a felhívásban, mintha nem is az osztályharc elvi alapján álló szociatisták, hanem „a kapitalisták” egy csoportja szólna hozzánk, amikor arról beszél, hogy közös érdek az ország kereskedelmét és ipa-

rát megbénító kivételes intézkedések ellen harolni. Kétségtelen, hogy a munkás és igazi polgári ideológiában kölcsönös közeledés mutatkozik. Ezt a közeledési lehetőséget kiaknázni, a kisebbségi jogokért folytatott küzdelemben megvalósítani, érdeke minden kisebbségnek.

Letartóztatta a magyarság vezetőit az óteleki erőszakoskodó csendőrőrmester

Temesvár, március 15.

Felháborító eset történt a szomszédos Ótelek községben, amelynek szenvedő hősei az ottani Magyar Párt vezető tagjai.

Megírjuk, hogy a múlt vasárnapon Ótelek és Magyarszentmárton határszéli községekben megalakultak a Magyar Párt helyi altagozatai. A gyűlésekhez a Magyar Párt előzetesen meg-szerezte Oprea János megyei prefektustól az írásbeli engedélyt. A járási csendőrőrmester, aki talán sértve érezte magát, hogy tőle külön engedélyt nem kértek, szombaton meg akarta mutatni hatalmát és maga elé idézte Bók a Jánost, az óteleki altagozat elnökét, továbbá Szabó István, ifj. Somorjai János alelnök-

ket, ifj. Németh István titkárt és kijelentette előttük, hogy letartóztatja őket. Egyben házkutatást tartott náluk és elkobozta a Magyar Pártra vonatkozó iratokat.

Mikor ennek az erőszakosság-nak híre Temesvárra érkezett, Brebera Vencel, Légrády István és Szannanos Gyula a Magyar Párt temesvári elnökei megnevében felkeresték Oprea János prefektust, akivel tudatták a csendőrőrmester felháborító eljárását. Oprea prefektus kijelentette, hogy a magyarságnak igazságot szerez. Reméljük, hogy a csendőrőrmesternek egyszersmindenkorra elveszik a kedvét az ilyen okvetetlenkedésektől.

A temesvári polgármester kinevezése három héten belül megtörténik

Temesvár, március 15.

Tul vagyunk a községi választás összes izgalmain, az alakuló közgyűlés is minden bántó és provokatív momentum nélkül folyt le. A két tábor lábhoz tett fegyverrel, az ügy jelentőségéhez illő komolysággal és higgadsággal találkozott a zöld asztalnál, hogy a törvényben biztosított autonómia útján az első lépést megtegye. A tárgyalásnak békés szellemben való menete biztató körülmény arra nézve, hogy a jövőben is csak egy kérdés

lesz fontos: a város ügyeinek ön-zellen vitele és ebben

találkozni fognak

mindazok, akiket a pénteken megnyilvánult bizalom, valamint a kormány megerősítő szava erre a feladatra kijelöl. A városi tanács megalakulásának kétségtelenül izgalmas hangulatu percében Oprea János prefektus nyugodt magatartása, az ellentéteket áthidalni tudó tapintata és bölcs mér-séklete nem kis mértékben járult hozzá, hogy zavaró és az indulatokat

Tőrsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.17.5 Párisban 11.60

Temesvári magánforgalom március 15-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)
Dollár 237.5, angol font 1139, francia frank 8.77, svájci frank 45.90 lra
9.57, sokol 7.06, dinár 4.21, magyar korona 2.98, osztrák silling 33.55, marka 57.5.

felszabadító incidens elő. Oprea prefektus, mint a miniszter megbízottja, a legszerencsésebb perc ben intonálta azt a hangot, amelyen a temesvári városházán, a polgárság tanácskozásainak eme százados színhelyén, a város dolgait mindenkor megvitatták. Az alakuló ülés után várható hivatalos eseményekről a prefektus következőképpen nyilatkozott:

— A pénteki ülésről felvett jegyzőkönyvet a főpolgármester felterjesztí a belügyminiszterhez. A jegyzőkönyvet én, mint a miniszter delegátusa aláírással látom el. A felterjesztés után a kormány dönt arra vonatkozólag, hogy a polgármesterjelöltek közül kit választ ki, illetve kinek a megválasztását erősíti meg. A hét tagból álló állandó választmány tagjait már véglegesen

megválasztottnak kell tekinteni.

Itt a miniszter változtatást nem esz-közölhet. A kormány a jegyzőkönyv alapján figyelembe fogja venni, hogy amennyiben kifogásolni valót nem talál, a megalakulást jóváhagyja és a polgármester személyét kinevezi. Ez körülbelül husz napon belül fog megtörténni, mert tíz napot előír a törvény a felelősségek beadására. Ilyent azonban egyik fél sem fog benyújtani. Amíg a miniszter döntése és kinevezése megérkezik, addig a jelenlegi polgármester vezeti a város ügyeit, mint eddig. Az új polgármester kinevezése után következik az ünnepélyes installálás és azután veszi át hivatalát.

Egységes ügyvédsztrájk

lesz Erdélyben és a Bánságban

Kolozsvár, március 15.

A kolozsvári ügyvédi kamara ülés-termében az erdélyi és bánsági kamarák dékánjai értekezletet tartottak, amelyen a sztrájk kérdésével foglalkoztak. A kamarai elnökök közül tizenkettő megjelent az ülésen, három táviratilag csatlakozott a sztrájkhoz, négy pedig nem jött el. Hosszas vita után az értekezlet elhatározta, hogy távirati ultimátumot intéz az igazságügyminiszterhez, amelyben követeli, hogy az igazságügy menetére káros rendeleteket vonja vissza és a portarei intézményt szüntesse meg. Amennyiben március hó huszonkettedikéig kielégítő választ nem kapnak, úgy egységesen proklamálják a sztrájkot egész Erdély és a Bánság területére. Ilyen körülmények között azokon a helyeken, ahol már megkezdtek a sztrájkot az ügyvédek, valószínűleg március hó 22 ig fel-üggesztik ennek végrehajtását.

FROMMER Cipőgyár Részv.Társ.

Detail lerakat: Józsefváros, Str. Bratianu (Uri-utca) 16, Korona-szálló mellett.

Olesó cipő!

Páronkénti eladás a gyárhelyiségben is.

20-30 %-ig gyári áron alul

Gyár: Belváros, Lenau-tér 2 vársáncokban.

Leltári eladás!

Területi engedelmények

a Bácskában Magyarország javára

Budapest, március 14.

A Magyar Hírnap értesülése szerint Genfben Bethlen István gróf miniszterelnök és Nincsiccs jugoszláv külügyminiszter között döntő jelentőségű tárgyalások folytak. A lap ezeket a tárgyalásokat összefüggésbe hozza Nincsiccsnek Mussolinival folytatott tárgyalásaival. Hónapok óta folynak már a jugoszláv-magyar közeledést előkészítő megbeszélések, mert Jugoszlávia belátta, hogy az önmagában elfoglalt Franciaország helyett Olaszország veszi át a dunai államoknál a vezető szerepet. Jugoszláviának viszont sokkal nagyobb érdeke, hogy a Balkánon ur legyen, mint a Duna völgyében diktáljon. Mint ismeretes, Nincsiccsnek Mussolinival folytatott tárgyalásai során Jugoszlávia már ígéretet kapott az Égei tengerre vonatkozó aspiráció tárgyában. Eme aspirációk realizálásakor Magyarország kellemeitlen szívet tölthetne be Jugoszlávia háta mögött és ezért történne most Bethlen és Nincsiccs között a megbeszélések. A Magyar Hírnap bizalmas helyen arról is értesült, hogy Jugoszláviával Magyarország nemcsak a kölcsönös védelem alapjára helyezkednék, hanem a jugoszlávok Szabadka körül a Ferenc csatornái területi engedelményeket is tennének.

Válságba került

a Népszövetség Németország felvételének halogatása miatt

London, március 14.

A Népszövetség tegnapi ülése után Briand a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak:

A Népszövetség tanácsa körül felmerült konfliktus megoldására az alábbi javaslatot terjesztettük elő: 1. Állandó tanácsotagsági hely Németország számára. 2. A többi jelöltek felvételi ügyének elintézése a szeptemberi ülésszakra halasztással. 3. Lengyelország számára azonnal nem állandó tagság. Utóbbi meghívása Németország belétele után a német delegátus szavazatával együtt történjék meg. A spanyol és brazilai kiküldöttek ellenzéki álláspontja gyengült és valószínűleg Lengyelország is elfogadja ezt a megoldást. Most már a németektől függ — mondotta Briand — a konfliktus elintézése.

A németek estig haladékot kértek a válasz megadására és ekkor Luther közölte Brianddal, hogy a német delegáció visszautasítja ezt a megoldást. Ezután Briand a következőket mondotta:

Koncilians javaslatunkban elmentünk a végső határig. A németek visszautasítása után nem marad más hátra, minthogy a német delegáció gondolja meg a végleges visszautasítás kiszámítatlan következményeit és az utolsó pillanatban álljon elő elfogadható javaslattal.

Kényelmes hálóterem

épül az éjjeli szolgálatos villamos kalauzoknak

Temesvár, március 15.

A büszkeség elégedett érzetével tesznek: valahányszor alkalmunk van megemlékezni arról a modernizáló munkáról, amely a temesvári városi villamos vasut körül folyik. Most újra a villamos vasut egy nagyobb szabású építési tervéről számolunk be. A gyárvárosi Magyar-utcában szemben a jelenlegi remizell új telep létesül. Ott épül a hatalmas új kocsiszín, amelybe a kocsi éjszakára bejutnak és amelyből reggel elindulnak. A jellemzően ezenkívül különböző műhelyekkel bővül. Ezekben fogják nemcsak a sérült kocsi javítását végezni, hanem itt készülnek majd a különböző alkatrészek a kocsihoz, sőt az új kocsi építését az eddiginél is nagyobb tempóban fogják végezni.

Az új telepen a hatalmas fedett kocsiszín mellett lesznek irodák is. Azonkívül lesz egy hatalmas terem, amelyben a kalauzok és kocsivezetők részére különböző tanfolyamot fognak

rendezni szakismereteik fejlesztésére. Azonkívül létesítenek fürdővel kapcsolatos tágas, kényelmes hálótermet olyan személyzet részére, amely este késő éjjelig van szolgálatban s reggel újból szolgálatba lép.

Ugyancsak ezen a nyáron fejezik be a város valamennyi vonalán a sinek forrasztását, amit tavaly kezdtek. Ez nemcsak kellemesebbé teszi az utazást a villamoson, mert megszünteti a ráz-

Megalakult a Kispolgári Szövetség

Megválasztották a központi és kerületi vezetőségeket

Temesvár, március 15.

A Kispolgári Szövetség — amelynek szervezkedéséről már megemlékezünk — tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését a Gyárudvar nagytermében. Grofsorean Kornél dr. ügyvéd, volt főpolgármester nyitotta meg a közgyűlést. Üdvözölte a megjelenteket és kifejtette a Kispolgári Szövetség célját: politikamentesen harcolni a kispolgárok anyagi boldogulásáért.

Azután az alapszabályok ismertetésére került a sor. Mateiu Simon dr. románul, Gyulay János dr. magyarul és Plesz Miksa németül ismertették az alapszabályokat, amelyeket a jelen voltak elfogadtak.

Azután a Kispolgári Szövetség vezetőségének megválasztására került a sor. Kimondták, hogy külön-központi vezetőséget választanak, azonkívül pedig a város minden kerülete részére külön-külön vezetőséget. A választás eredménye a következő:

Központi vezetőség:

Elnök: Grofsorean Kornél dr., alelnökök Mateiu Simon dr., Belu Gyula dr., Sebestyén Béla, Skuteczky Miksa dr., ellenőrök Menkes Lipót és Jirasek Emánuel, titkár Komka Károly, végrehajtó bizottság: az egyes kerületi vezetőségek tagjai.

Belvárosi vezetőség:

Grofsorean Kornél dr., alelnökök Gencs Lipót, Szentmihályi Sándor, ellenőrök Thiery Vilmos, Antaloczy Gusztáv, titkár Simon Virgil dr., pénztáros Löschner Sándor, végrehajtó bizottsági tagok: Haas Lipót, Schweska Rezső, Sperger Izidor, Kaczky Antal, Kastrup

kódást és a zökkenést, hanem kiméli egy a kocsiat, mint az alépitményt. A műhelyben jelenleg két új villamos kocsi készül. Az egyik már valószínűleg ezen a héten kerül forgalomba. Ezek az új kocsiak ugyanolyan típusúak, mint az erzsébetvárosi vonalon közlekedő 101. számú, újítás azonban rajtuk az, hogy a leszálló utasok részére a kocsivezető mellett elői is van ajtó.

Vilmos, Kleiszer Nándor, Gyuró Miklós, Kell Móric dr., Bingert János, Rudali Adolf, póttagok: Gonda Márton dr., Hermann Ferenc, Friedmann Ferenc, Sas Ernő dr., Klein Jakab, szakértők Weisz Artur dr., Pascu Pavel, Fischer Ferenc dr.

Gyárvárosi vezetőség:

Elnök Kendelhoffier Károly, alelnökök Wiener Mór dr., Gerson Leó, ellenőrök Alibala Izsó, Walter Alfréd, titkár Mihalovics Miklós, pénztáros Szervác György, végrehajtó bizottsági tagok: Ionescu Demeter, Barbes Trifu, Deutsch Jakab, Ivánkai Lajos, Teichner József, Siebold Fülöp, Mazar Ferenc, Linz Mátyás, Apró Antal, Simberger Ferenc, póttagok: Teinor Ferenc, Mierzinszki Ferenc, Bihari Sándor, Friedmann Oszkár, Stojka János, szakértők: Winkler Ferenc dr., Kovács Ödön dr., Kocsuba Lajos.

Józsefvárosi vezetőség:

Elnök Guntersdorf János, alelnökök Kálmán Béla dr., Weigner Ernő, titkár Orendi-Homenau Viktor, ellenőrök Wiesner Nándor, Stern Arnold, pénztáros Angerbauer Róbert, végrehajtó bizottsági tagok: Schneider Miklós, Kardos Arnold, Kanton Miklós, Reichard Lajos, Dulácska Ferenc, Gróf Lajos, Oberländer Ferenc, Fábán Imre, Appeltauer József, Bojinca Kornél dr., póttagok: Dalkács János, Popovics Tódor, Dulácska János, Nubel Ferenc, Szentra József.

Az Erzsébetvárosban és a Mehalában a Kispolgári Szövetség szervezési munkálatai most vannak folyamatban és e két városrészen a vezetőség megválasztására később kerül a sor.

Temesvár hatodik kerülete

Temesvár, március 15.

Temesvárnak voltaképpen öt kerülete van. Így tanítják azt a különféle kalauzok, melyekben a várost ismeretik. Pedig ezeknek az utmutatóknak nincsen igazuk. Mert, kedves olvasó, ha nem sajnálod a fáradságot és kiballagsz a gyárvárosi pályaudvaron túl, a Pátia-sportpálya közelében találasz egy népes villatábor, amelynek elején valami szellemes ember táblát helyezett el ezzel a felírással:

— VI. kerület.

Ha aztán közelebb lépsz, találsz a villák első sora előtt másik táblát, amely arra tanít, hogy itt van a

— Kis Lloyd-sor.

Ami ezeket a villákat illeti, hogy furcsa építményei ezek mindenféle hivatalon építésnek. A villák építési anyaga csupa dib-dáb deszka, kicsi, nagy, vastag, vékony. Ugy-ahogy vannak ezek a deszkák cölöpök köré tákolva és folytonossági hiányait kátránypapir igyekszik takargatni. A tetejük lapos, mintha a trópuson volnának. Rendszerint kátránypapir ez a tető és a jómódnak látszatát kelti, ahol ezt rozsdás pléhdarabok helyettesítik.

Hetvenkét ilyen villa van itt ebben a hatodik kerületben és ebben a hetvenkét villában lakik az igazi szegénység, a nyomor, talán a bűn és a züllés is egy fedél alatt van vele. Lakástalan emberek verődtek itt össze, eleintén csak páran voltak, később jöttek mind többen és többen, akik maguk eszkábálták össze a hajlékukat. A telket nem vásárolták és nem

is bérelték senkitől, a városi mérnöki hivataltól nem kértek építési engedélyt, terveket nem rajzoltattak palérral, nem keresett itt kőműves, ács, bádogos, lakatos egy banit sem, mert mindent-mindent maguk végeztek ezek a szegény emberek.

Az egyik kalyiba-villa előtt ráncos képű öreg asszony áll. Gyereket szoptat.

— Hány éves? — kérdelem.

— Harminc — feleli és elmondja kálváriáját, amely megérteti az emberrel, hogy harminc éves korában miért néz ki ez az anya ötvennek.

Egy másik villából férfi lép ki s hátraszól:

— Egyetek és feküdjétek le. Nehogy tüzet csináljatok.

A férfi tolató napszámos a vasuton. Éjszakás. Most megy munkába. Felesége nincsen, csak négy apró gyermeke. Maga főzte nekik a vacsorát s most reggelig magukra hagyja őket.

Benézek egy ilyen villába. Padlója sár, mert a talajvíz fölzártatta. A butor két prics és pár láda. Kérdelem a lakókat, hogy nem rossz-e itt lakni?

— Dehogyan is rossz! Rossz volt az, amikor télen hat napig a legnagyobb hidegben az utcán laktunk.

A Kis Lloyd-soron masafos, rongyos gyerekek játszanak. Az egyik fiúnál gyümölcs és cukorka van. A többiek kérnek tőle. Nem ad.

— Eridj te is koldulni, — mondja, — aztán vehetsz magadnak.

Mezitlábás lány mondja:

— Majd lesz nekem is pénzem, csak legyen nagyobb. Majd keresek pasasokat, mint a Léni.

A Magyar Párt

intézőbizottsága ülést tartott

Kolozsvár, március 15.

A Magyar Párt központi intézőbizottsága tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen a vidéki tagozatok képviselői közül mintegy hatvanan jelentek meg. Az ülés a párt ügyrendi szabályai értelmében zárt volt. Az intézőbizottság részletesen megtárgyalta a bukaresti tárgyaló bizottság jelentését. Hosszas vita tárgyát képezte Tornyai Gyula dr. jelentése a telepesek ügyéről is. A tárgyalásokról és hozott határozatokról a párt kivatalos jelentést fog kiadni.

Hazugságokból élt

melyeknek naiv emberek felültek

Temesvár, március 15.

Gregor Gyula detektiv a Józsefvárosban egy gyanús fiatalembert szelített fel igazolásra, aki elmondta, hogy Vidor György huszonnégy esztendősen turnszeverini műszerész. Kiderült azonban, hogy foglalkozása nincsen s hamarosan bevallotta azt is, hogy apró lopásokból és csalásokból tartja fenn magát. Tavaly nyáron, amikor még a 95. gyalogezrednél szolgált, betért Temesvároba a Bega partján levő Nemzeti-szállodába, ahonnan reggel eltávozva magával vitte az ágyneműt is. Leszerelése után néhány hónappal ismét betért a szállodába, akkor azonban Kalikin Ferenc tulajdonos felismerte és rendőrnek akarta átadni. Vida Györgynek azonban sikerült a letartóztatás után megszökni.

Kedvenc trükkje az, hogy felkeresi katonák hozzátartozóit, akiket még az ezredtől ismer, és előadja, hogy szabadságon van s nemsokára indul vissza az ezredhez. Egyben elmondja, hogy hajlandó csomagot és pénzt vinni. A legtöbb helyen felülnek neki és rabiznak egyetmást, amit a címzett természetesen sohasem kap meg. Legutóbb felkereste Hollinger Mária Tírolautoni lakosnőt, akitnek elmondta, hogy a fiával együtt katonáskodik Szászvároson és hogy ez kéri anyját küldjön neki csomagot és pénzt. Mindkettőt megkapta. A csomag tartalmát megejtte, a pénz pedig elköltötte.

Kivágta szívet

hüllen feleségének és táncolt rajta

Páris, március 14.

Armand Lecomte fiatal párisi szabómeister a világháború kitörésekor bevonult katonának és részt vett a németek elleni hadjáratban. Egy visszavonulás alkalmával az ellenség fogságába került. Bajtársai, akik golyótól elesni látták, közölték feleségét, hogy férje hősi halált halt. Armande Lecomte azonban évek múlva gyógyultan hagyta el a müncheni hadikórházat és több levelet írt haza, Párisba, a feleségének, de egyikre sem kapott választ. Közben, miután férjét hivatalosan is holtá nyilvánították, az asszony Lyonban feleségül ment egy selyemgyári munkáshoz és családot alapított.

Mikor a hadifoglyokat kicsérélték, Armand Lecomte is viszontlátta hazáját. Felkereste a párisi házat, ahonnan találta. Évekig tartó kutatás után nan harcra indult, de feleségét sehol sem találta. Évekig tartó kutatás után végre megtudta, hogy felesége Lyonban van férjével. Elutazott Lyonba, felkereste az asszonyt és egy nagy konyhakéssel leszúrta. Lecomte meg részegülve a vértől, két metszéssel kivágta a szerencsétlen áldozat szívet és rugdalta, taposta a véres husdarabokat.

A gyilkost elfogták és bebörtönözték. Az esküdtszék előtt megbánás nélkül, cinikus nyugalommal monddta el rémtettét.

— A mi szerelmünk halálos szerelem volt. Ő másé lett és meg kellett halnia. Nyugodtan várom büntetésemet.

Az esküdtszék egyhangú döntése nyaktiló általi halálra ítélte a feleséggyilkost.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 3-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyi országban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Nem jó lenne,

ha mindenki egyszerre elhatározná,
hogy szakít az eddigi tradíciókkal s
nyitlan a szemébe vágná embertár-
sainak azt, ami a szívében fekszik.

Nem úgy értem, hogy az elfojtott
s mindeddig féltve titkolt indulatairól
venné le a szájkosarat, mert ez mu-
landó valami, hanem hogy őszintén,
minden szépítkezés nélkül, tárná
elénk azt, amit belül érez, szóval,
ami lehiggadt meggyőződése.

Nem jó lenne, ha így lenne, mert
sok olyasmire jönnének rá, amit
eddig, legsötétebb perceinkben is,
képtelenségnek tartottunk.

Lehetetlen például még csak el is
gondolni, hogy az egyik ember nyil-
tan a szemébe vágná a másiknak,
hogy legszívesebben megfojtaná —
mint ahogy mondani szokták —
egy kanál vízben. Természetesen
meggyőződésből.

Rettenetes volna. Nem azért, mintha
a fenyegetést teft is követelné, mert
hiszen mindenki jól tudja, hogy egy
kanálnyi víz legfeljebb csak a mik-
roszkóp alatt válik félelmetes, szörny-
lakta tengerré, hanem magában véve
az a tény, hogy a felebaráti szere-
tekről vallott szent hitvallást valaki
ily nagy mértékben megsértene, hát
ez a tudat rejtendő volna.

Mennyivel szebb az úgy, ahogy
van. Hajbókolás, mosoly s minden-
nemű széplevés, mely a szemnek
gyönyörűségére szolgál. Közben pe-
dig lehet akár száz kanálnyi vízzel
is szó ott belülről.

Mennyivel szebb ez, mint nyersen
kimondani a valót. Hiába, az embe-
rekből még mindig nem veszett ki a
jóérzés s tessék elhinni, hogy ez a
jóérzés, ez a velünk született etika
az, ami erre az önmeghamisításra
késztet bennünket s nem pedig
holmi törvények okozta félsz.

De így kell lennie. Utóvégre is a
természet koronája vagyunk s az
Isten a maga képmására teremtett.
Sándor Károly.

— A Magyar Párt elnöki taná-
csának ülése. Kolozsvárról jelentik:
Ugron István szombaton délelőtt
nyitotta meg a Magyar Párt elnöki
tanácsának az ülését. Résztvettek Vá-
rady Aurél dr., Deák Gyula dr.,
Gabányi Imre dr., Roth Hugó
dr., Jakabffy Elemér dr. és Berná-
dy György dr. Az elnöki tanács
ülése egész napon át tartott, de a
hozott határozatokról semmiféle je-
lentést nem adtak ki.

— Makkay lesz az új reformá-
tus püspök. Kolozsvárról jelentik:
Az erdélyi református egyházközségek
közül tizenegy olyképpen nyilatkozott,
hogy Makkay Sándor dr.-t kívánja
püspöknek. Tekintettel arra, hogy
tizenkilenc egyházközség van és a
püspök választó tagok többsége már
Makkay mellett nyilatkozott, megvá-
lasztása biztosra vehető.

— Nincs megegyezés a kor-
mány és ellenzék között a vá-
lasztójogi javaslat ügyében. Buka-
restből jelentik: A kormány és az
ellenzéki pártok között a választójogi
javaslat ügyében folytatott tárgyalások
megszakadtak, mert a kormány nem
volt hajlandó az ellenzék kívánságait
teljesíteni. Ilyen körülmények között
a ma kezdődő parlamenti tárgyalásán
a javaslatnak az ellenzék a legheve-
sebb harcot indítja a választójogi ja-
vaslat ellen.

— Halálozás. Martin Adám hen-
tesmester ötvenkét éves korában rövid
betegség után szombaton reggel meg-
halt. Martin Adám hosszú éveken
keresztül elnöke volt a mészárosok és
hentesek ipartársulatának és e minő-
ségében kifejtett tevékenységével ipa-
rostársai megalapozását és becsülését
szerezte meg. Temetése tegnap délután
öt órakor volt nagy részvét mellett.

— Julius elsején emelik a tiszt-
viselői fizetését. Bukarestből je-
lentik: Bratianu pénzügyminiszter
a tegnapi tartott minisztertanácson ki-
jelentette, hogy az elmúlt év költség-
vetésében mutatkozott feleslegből
egymillió leit Julius elsejétől kezdve
a tisztviselői fizetésének emelésére
fordítanak.

— Harc a makszimális árak
körüli. Közölte a Déli Hírlap, hogy a
temesvári mészárosok és hentesmest-
terek Bukarestbe utaztak és a minisz-
ternél interviuáltak, hogy a március
hónapra megállapított hatósági árakat
emelje fel, mert azok nem állanak
arányban a tényleges piaci helyzettel.
A miniszter ígéretet tett, hogy a
kérdést megvizsgálja, delegátust is ne-
vezett meg a panaszoknak a hely-
színén való felülbizálásra. Feltétlenül
a közönség érdekeit védjük, amikor
elvárjuk, hogy ez a vizsgálat a városi
hatóság ármegállapítását ne dezavualja.
Temesvár amugy is a legdrágább
városok egyike az egész országban
és teljesen indokolatlan minden to-
vábbi áremelés, különösen a legfon-
tosabb élelmiszeri cikknél. A miniszter
megbizottja ma határoz.

— Blaha Lujza emlékünnep. Az
Arany János Társaság március hó
24-én, szerdán este 9 órakor tartandó
Blaha-ünnepén a száztagú cigány-
zenekar Liszt Ferenc második rapszó-
díját adja elő. Azonkívül teljes zene-
kar kíséri a műsor folyamán előada-
dó Blaha nótákat, melyeket két műsor-
szám keretében Schronk Ilona
hangversenyének vezetője és Zilah Irén
színművész adnak elő. Minthogy
az ünnepés a magyar népdal apo-
teózisát jelenti, minőben Temesvár
közönségének hosszú évek óta nem
volt része, érthető érdeklődés jelent-
kezik a monumentális ünnepség iránt.

— Lányul a diáksztrájk. Buka-
restből jelentik: Az egyetemi tanács
újabb kommunikét tett közze, amely
közli, hogy a rektor jelentése alapján
tudomásul vették azt, hogy a felső
tanfolyamok hallgatói elleneztek a
sztrájkot és nyugodtan kívánják ta-
nulmányaikat folytatni. Az egyetemi
tanács március tizenötödikéig vár és
amennyiben a diákokkal folytatott ta-
nácskozások eredménye akkor sem
lesz kielégítő, úgy a diákokhozakot
és a menzákat haladéktalanul be-
zárlják.

— Drágább lesz a vasúti Magyar-
országon. Budapestről jelentik: Ille-
tékes körök foglalkoznak azzal a terv-
vel, hogy a magyar államvasutakon
az árúdíjszabást jelentékenyen leszállít-
ják, ezzel szemben a személydíjszabást
átlagosan tizenöt százalékkal felemelik.

— Hajsza egy titokzatos merénylő
után. Néhány nap előtt megírtuk, hogy
Sári Ilona tizenhét esztendő gátlaj-
jai születésű cselédleány a kalapgyár
mellett a Begába ugrott. A lányt ki-
mentették és kórházba vitték, ahon-
nan most kiengedtek. A lány a rend-
őrségen tettének oka felől azt vallotta,
hogy szobájába belopózott egy fiatal-
ember, aki merényletet kísérelt meg
ellené, aztán elmenekült. Sári Ilona
ezen való elkeseredésében akart a ha-
lába menekülni. A rendőrség a titok-
zatos merénylő után megindította a
nyomozást.

MOZI

Belvárosi mozi: Hétfő, március 15.
Gyárvárosi mozi: Kedd és szerda, március 16. és 17.
Mehalai mozi: Csütörtök, március 18.

A pedálkirály

Szerelmi regény tíz felvonásban, gyönyörű sportfelvételekkel. Remek
francia tájképek. A darab, amelyben Biscot (Bimbula) is fellép nyak-
törő bicikli- és sportatrakcióival, nagy élvezetet fog szerezni különösen
a sportkedvelő közönségnek. A főszerepekben:

Fortune Richárd, alias Biscot Bimbula és
Montel Blanche.

Monopol: Filmcentrala Timisoara

Belvárosi mozi: Kedd és szerda, március 16. és 17.
Gyárvárosi mozi: Csütörtök és péntek, március 18. és 19.
Mehalai mozi: Szombat és vasárnap, március 20. és 21.

Orgia

vagy

Felebarátod feleségét bűnre ne kívánjad!

Nagy dráma 7 felvonásban. A film cselekménye vadregényes szíveten
és a háborgó tengeren játszódik. A mindenható szerelem minden aka-
dályon győzedelmeskedik. Rendező: Griffith C. W. A főszerepekben:
Joy Beatrix.

Klegészítésül egy kétfelvonásos vigjáték.

Jön!

Jön!

A newyorki leánykereskedő

Amerikai szenzáció.

BRODY. A háború előtt szinte
az ismeretlenség homályában buj-
kált ez a kis keletgalíciai határ-
városka. A háború alatt azonban
az olvasó sokszor találkozott ezzel
a névvel a haretéri jelentésekben.
Brody körül gyakran dörgött az
ágyu és sok katona vérét itta föl
a tehetetlen föld. Az orosz és az
osztrák-magyar hadak Brody mel-
lett váltották az első puska-
lövéseket. Most aztán — mint a lem-
bergi távirat jelenti — maga
Brody is elpusztult. Tűzvész ham-
vasztotta el és az egész városból
mindössze pár utca maradt meg.
El kellett ennek a városnak égnie,
hogy neve újra belekerüljön az
újságokba. E csapás nélkül ki em-
lékeznek ma még Brodyra?

* A Pátria kávéház teljesen át-
alakított, modern izléssel berendezve,
elsősorú művészi zenekar mellett
csupán a közönség részére a modern
táncok vonzó helyisége.

* Thawara Ray indus fakir csodá-
latos, titokzatos mutatványai március
16., 17-én a Tiszti Kaszinóban. Jegyek
Bánátnál.

* Temesvári festőművész kitüntetés
Párisban. A párisi műkiállítás aranyérem-
mel tüntették ki egy temesvári festőművész
csendéletét, melyen sonka, kolbász, hurka volt
festve. A minták F a Mihály Telekház-
téri és Mária melletti üzleteiből valók voltak és
azok nemcsak szépek, hanem izletesek is. A
festmény mintái alapján F a Mihály számos
párisi csemegekereskedőtől kapott megrendelést.

* A filadelfiai világkiállításra
a csikagói eukarisztikus kongresszusra,
az itakai botanikai kongresszusra, va-
jaminek az Egyesült Államokba való
lukszusutazásokra mindenféle felvilá-
gosítást és utbaigazítást tartalmaz a
Globus legújabb száma. Díjtalanu
megkapható a Hamburg—Amerika
Linie r. t. irodájában, Temesvár, Mercy
utca 2. Telefon 16—58.

— Meghalt egy volt temesvári
hadtestparancsnok unokaöccse
Szabadfalun. A p p e l Henrik volt
osztrák-magyar ezredes hatvanöt éves
korában Szabadfalun meghalt. Az
elhunyt unokaöccse volt Appel báró
volt temesvári hadtestparancsnoknak.
Az összeomlás után Szabadfalun tele-
pedett le és gyakran járt be Temes-
várot lakó rokonaihoz. Temetése teg-
nap délután volt Szabadfalun.

* A világ legcsodásabb fakirja
Temesvárott. Páris és Budapest kö-
zönségét ejtette bámulatba Thawara
Ray, a csodás indus fakir, aki
kedden és szerdán a Tiszti Kaszinó
nagytermében eddigelé nem látott
produkcióival rabul fogja ejteni a
mi közönségünket is. A világnak
ez a legcsodálatosabb fakirja ugy-
látszik birtokában van a távol Kelet
őskori misztikumainak, amelyekkel
szemben a modern tudomány még
ma is tanácstalanul áll. A két szen-
zációs est iránt olyan óriási érdeklő-
dés mutatkozik, hogy a „Banat”-nál
már csak kevés jegy áll rendelkezésre.

* Híres festőművészek eredeti
olajfestményeit és minőségi porcellá-
nokát legolcsóbban az «Atheneum»-
ban vásárol.

— A Lloyd-tavernában Bob hop-
kins és Tom a világhírű négerduett
mától kezdve új számokkal lépnek fel.

* Elevenen eltemetve husz percig és
itt még soha nem látott produkciókat
mutat be Thawara Ray indus fakir
március 16., 17-én a Tiszti Kaszinó-
ban. Jegyek Bánátnál.

Általános Kölcsönös Segélyző Szövetkezet

Központi iroda:
Temesvár-Belváros
Str. Propargescu
(Báthory-u.) 3, I. em.

A szövetkezeti tag örökösei, a
tag elhalálozásakor 100.000 lei
segélyt kapnak.

Képkerekezés gyári áron

Reklám képkere- szaküzet

Gyári lerakat:
Belváros, Löffler-palota. Kisposta.
Telefon: 16—86. 52

— Az északsarki ekspedíció első áldozata. Bosztonból jelentik: Az északsarki expedíció próbaprepülése alkalmával egy repülőgépcsovar Palmer Hutchinson, az expedíció egyik tagját elütötte, aki szörnyet halt.

* Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

— A kaput nem szabad éjszakára nyitva hagyni. A rendőrbíró Gerber Miklós, erzsébetvárosi háztulajdonost, aki házának kapuját éjszakára nyitva hagyta, ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte.

* Páris, Berlin, Bécs, Budapest után Temesvári fogják lázba hozni Thawara Ray indus fakir csodálatos produkciói március 16., 17-én a Tiszti Kaszinóban. Jegyek Bánátnál.

— Felmentették a repülőgépanama vádlottjait. Bukarestből jelentik: A Focker repülőgép szállítása körül történt visszaélések ügyében meg tartott bírósági tárgyaláson Mincu kapitányt egyhangulag, Eroniade ezredest pedig három szótöbbséggel felmentették az ellenük emelt vád áll.

Színház

Ma este kezdi meg előadásait a magyar színház. Maurer Béla színházigazgató társulata ma reggel megérkezett Temesvárra és délután hat órakor tartja első előadását a városi színházban. Színrekerül a Miss Lilian című angol bohózat, amelynek címszerepét Taray Böske játsza. Este kilenckor lesz a második előadás, amikor az énekes együttes a Nagy nő című operettet hozza színre. A címszerepét Horváth Mici játsza, a másik két nagy női szerep Beteg Béby és Barna Anci kezében van. A férfiak közül Szücs Laci, Misoga László és Szabadkai játszanak nagyobb szerepeket. A közönség körében a két premier iránt nagy az érdeklődés. A két előadást holnap ugyanilyen sorrendben megismétlik.

Művészet

A Zenebarátok ma esti nagyszabású szimfonikus hangversenyén jelen lesz városunk egész zeneértő közönsége. Igazi zenei műélvezet lesz ez a fényes hangverseny, amelyen a szimfonikusok Neubauer Gida vezényletével Mendelssohn Ruy Blas-nyitányát és Tschai-Kowsky hatalmas felépítésű és megkapó zenei szépségekkel telített negyedik szimfóniáját adják elő. Az est ki-tünő szólóját Cella Delavrancea, a külföldön is ünnepezt román zongoraművész Chopin fantáziájában fogja művészetét ragyogtatni. Még csak csekély számú jegy a Bánátnál. Tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

Mozi

* Pedálkirály a címe Biscotnak a szimpatikus francia kerékpárművész legújabb filmjének. Bemutatóra kerül a belvárosi moziban március 15-én, a gyárvárosi Apollo moziban március 16—17-én, a mehalai Concordia moziban március 18—19-én. Cinca Ciné első francia szaklap ezen filmről a következőket írja: Feuillade halott, de lelke még él a Gaumont házban, melynek fejlődését ő biztosította. Ezen filmen Franciaország kerékpár körútja van megörökítve. A kerékpárművészet heteken keresztül izgalomban tartotta a közönséget. A Pedálkirály című filmben a főszerepeket Biscot és Blanche Montel játsszák. Együttműködésüknek pikáns íze visszaemlékeztet a múlt időkre, amikor Blanche Montel a két árva című filmben a kis vak szerepét játszotta. Ő, valamint Biscot azóta megnőttek, de persze most is ép olyan kedvesek, ha bár művészetük sokkal nagyobb foku. A filmben egymást követik a benyomást keltő komikus jelenetek, amelyben nem kevesebb élvezete lesz a két nagy francia művész, Biscot és Blanche Montel számos hódolójának.

"Helleon" könyvnyomda nyomása, Timisoara.

A város legforgalmasabb helyén

kiadó

t á g a s, egészséges levegőjű udvar (a volt nyári színház területe) nagy, világos pince, néhány raktári helyiség, 2 tánc-terem foyerral és mellék-helyiségekkel. Csakis tőkeerős, komoly vállalkozóknak felvilágosítást ad a :: :: ::

WITHEHOUSE igazgatósága

naponta 2—3^h és 7—8^h között

Mély megilletődéssel jelentjük, hogy igazgatóságunk érdemes tagja

Martin Ádám ur

életének 52. évében hosszú szenvedés után eltávozott az élők sorából.

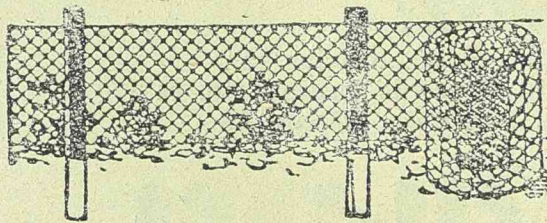
Az elhunyt évek hosszú során át volt igazgatóságunk tevékeny tagja, aki önzetlen, odaadó munkásságával örök hálánkat érdemelte ki.

Drága emlékét kegyelettel őrizzük.

Nyugodjék békében!

Temesvári Első Takarékpénztár

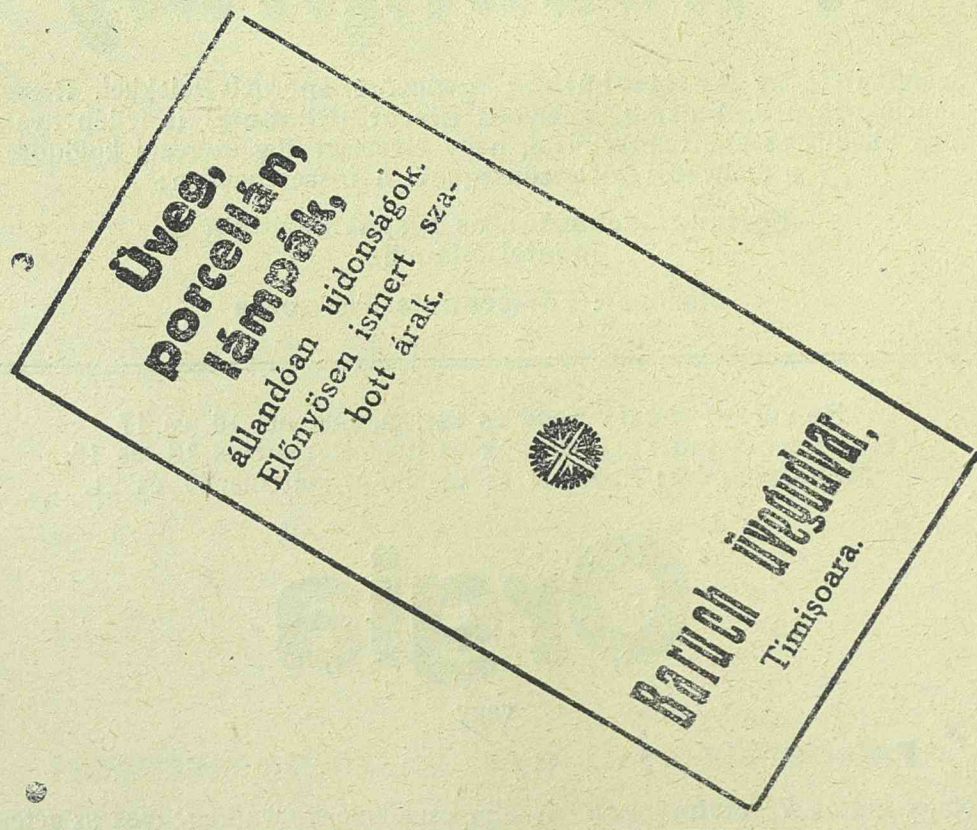
Sodronykerítésfonatok

TELEFON 3-88

ALAP. 1879

4 és 6 szögl. nyílásokkal, tüskésodrony, sodronyszövet, sodronybetétes vaskapuk és ajtók detailban is a legelőnyösebb árak mellett
BOZSÁK MIHÁLY ÉS FIA
cégnél, sodronyáru- és vasbutorgyár Temesvár-Gyárváros, Alsó-árok-utca 10.

50%-os vasuti kedvezmény

a budapesti állattenyésztési és mezőgazdasági gépkiallítás idejére. Március 15—24. Felvilágosítást ad:

Birdev utazási iroda

I., Takarékpénztár-utca 4. Telefon 802. IV., Birdev-kioszk, a józsefvárosi állomással szemben. Telefon 13—83. **Pontos vizum beszerzés!**

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményeért garancia. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I., Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függő-gyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Keresek korcsmát vagy vendéglőt bérebe vagy elszámolásra. Nagyobb övadékkal rendelkezem. Címeket „Övadék” jellegre a kiadóba kérek.

Csakis vidéken vállalná képzett nő nagyobb gyermekek nevelését. Megkereséseket „Hátséges” jellegre a kiadóba kérek.

Lakásomat, mely áll 4 kis helyiségből a Belváros központjában kisebb irodának is megfelelő, átadnám 150.000 lei kölcsön ellenében. „Házépítés” jellegre a kiadóhivatalába kérek ajánlatokat.

Kereskedelmi ismeretekkel több éves praxisal bármely állást vállalnó urinó. „Özvegy” jellegre kér megkeresést.

Fiatall házaspár házmesteri állást keres. Címeket a kiadóba kérek.

Gyermekkoszik nagy választékban és kárpitos árak állandó raktáron. Kanizsai, III. Hunyadi-ut 16. (Dr. Bickl-féle ház.)

Házmesternek magányos asszonyt azonnal felveszek, Józsefváros, Zrinyi-utca 13.

Eladó egy nagy és kis ebédlőkredenc és egy ebédlőasztal, Palatul Prefecturii, Piata Unirei, a házfelügyelőnél.

„FARMODONT” FOGKRÉM

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germania stb. nagy választékban, jutányos árak. Javítások pontosan készülnek. Stamm E. ut. RESCH FERENC Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 213

ifj. Dr. Engels Béla

fog- és állkapocsbetegségek szakorvosa, volt egyetemi tanársegéd a gráci egyetem fogászati klinikáján. Rendel (plombák, koronák, hidak, műfogazatok, fogszabályozások és fogorvosi sebészet) rendelőhelyiségeiben és fogorvosi röntgenlaboratóriumában, Temesvár-Belváros, Lloydstor, Kereskedelmi kamara palotájában, II. emelet, lift. 350

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Lillomtej-krémet, lillom-zappant, lillompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sasban, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepuink tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépíti. Tervek, költségvetések és kész téglaapr ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intőzőségénél Belváros, Str. Primaria (Városház-utca) 16 sz.

Trimás mester

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelkezést 3 nap alatt eszközöl

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában, TIMIȘOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Felélős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.